

LBRIS

We know
books

LUCY M. MONTGOMERY

Castelul Albastru

TIMIȘOARA
2023

Capitolul 1

Dacă într-o anumite dimineață de mai nu ar fi plouat, întreaga viață a lui Valancy Stirling ar fi fost diferită. Ar fi mers, cu toată familia, la picnicul ce se organiza anual pentru sărbătorirea logodnei mătușii Wellington, iar Doctorul Trent ar fi plecat la Montreal. Dar a plouat și veți afla acum ce i s-a întâmplat, datorită acestui fapt.

Valancy s-a trezit devreme, la ceasul acela, lipsit de viață și de speranță, de dinaintea ivirii zorilor. Nu dormise prea bine. Nu poți dormi bine când, a doua zi, împlinești vârsta de 29 de ani, și ești tot necăsătorită, într-o comunitate în care necăsătorite sunt doar cele care n-au fost în stare să pună mâna pe un bărbat.

Famiile Derwood și Stirling o plasaseră de multă vreme pe Valancy în rândul fetelor bătrâne, pentru care nu se mai întrezărește vreo speranță. Dar Valancy nu renunțase în sinea ei, niciodată, la un firicel demn de milă și rușinos, de speranță, că Dragostea va ieși și în calea sa.

Niciodată, până în acea dimineață umedă și îngrozitoare, în care se trezise cu conștiința că avea 29 de ani și nu era căutată de nici un bărbat.

Iată, aici era durerea. Lui Valancy îi păsa prea puțin de faptul că e fată bătrână. La urma urmei, își spunea ea, a fi fată bătrână nu poate fi la fel de înspăimântător ca a fi măritată cu Unchiul Wellington, cu Unchiul Benjamin sau chiar cu Unchiul Herbert. Ceea ce o rănea era faptul că nu avusese, niciodată, șansa de a fi altceva decât o fată bătrână. Nu o dorise nici un bărbat.

Ochii i se umplură de lacrimi, așa cum stătea lungită acolo, în semiîntunericul cenușiu. Nu îndrăznea să plângă atât de tare pe cât îi venea, din două motive. Se temea ca plânsul să nu-i provoace o altă criză de durere de inimă. Avusese o criză înainte de culcare, mai rea decât toate celelalte pe care le suferise, până atunci. Și se mai temea și că maică-sa o să bage de seamă că are ochii roșii, la micul dejun, și că-i va pune întrebări amănunțite, stăruitoare, care vor plana asupra ei ca bâzâitul unui țânțar, cu privire la cauza acestui fapt.

„Să presupunem, gândi Valancy, cu un zâmbet rău, că o să-i spun adevărul adevărat: Plâng, pentru că nu mă pot mărita. Ce îngrozită ar fi mama, deși se rușinează, în fiecare zi din viață, cu fata ei nemăritată.“

Însă, cu siguranță, aparențele trebuie salvate. „Nu e cazul“, Valancy aproape că putea auzi vocea înțepată și dictatorială a mamei sale, „nu e feciorelnic să te gândești la bărbați.“

Gândul la expresia de pe fața maică-sii o făcu pe Valancy să râdă, pentru că avea un simț al umorului, pe care nimeni din familie nu i-l bănuia. De altfel, erau multe lucruri privitoare la Valancy, nebănuite de nimeni. Râsul i-a fost de scurtă durată și, după puțină vreme, rămase acolo, siluetă mică, ghemuită, lipsită de sens, ascultând ploaia de afară și privind, cu un dezgust bolnăvicios, cum se strecoară lumina rece și nemiloasă în camera ei urâtă și nesuferită.

Știa pe dinafară urâtenia camerei ei – o știa și o ura. Podeaua pictată în galben, cu un covor hidos pe ea, având ca model un câine grotesc, care mereu rânjea la ea, atunci când se trezea; tapetul, de un roșu închis, decolorat; tavanul, brăzdat de scurgeri vechi și plin de crăpături; lavoarul mic, îngust și ciupit; draperia maronie, cu trandafiri purpurii; măsuța de toaletă, cu un geam vechi, pătat și cu crăpături; vasul, cu decorațiuni învâlmășite, făcut de mama ei, în legendara sa lună de miere; cutiuța decorată cu cochilii, cu un colț rupt, pe care verișoara Stickles a făcut-o în tinerețea ei, cu aceeași origine legendară; pernuța cu mărgele, din care jumătate erau căzute; singurul scaun din încăpere, de culoare galbenă; motto-ului vechi și destul de șters „plecată dintre noi, dar nu uitată“, lucrat din fire colorate, o dedicație pentru străbunica cu chip bătrân și sever; vechile fotografii ale rudelor bătrâne, eliminate de mult timp din camerele de jos. În toată această colecție, erau doar două fotografii ce nu reprezentau vreun membru al familiei. Un cățel, șezând pe un

prag udat de ploaie, în culori fade, o fotografie ce o făcea mereu nefericită pe Valancy. Micuțul cățel, dezamăgit, ghemuit pe prag, stând în ploaie! De ce nu ar fi deschis cineva ușa, să lase cățelul să intre? Cealaltă fotografie era o gravură tip passe-partout a reginei Louise coborând pe scări, pe care Mătușa Wellington i-a dăruit-o, cu generozitate, la onomastica de 10 ani. De 19 ani o privea și o ura pe frumoasa, îngâmfata și satisfăcuta regină Louise. Dar nu a îndrăznit să o rupă sau să o mute de acolo. Mama și verișoara Stickles ar fi fost îngrozite sau, așa cum nepotrivit gândea Valancy, ar fi făcut o criză de nervi.

Bineînțeles că fiecare cameră din casă era urâtă. Doar la parter se păstrau aparențele. Pentru camerele pe care nu le vedea nimeni, nu erau bani. Uneori, Valancy simțea că ar fi putut face ceva schimbări în camera ei, chiar și fără cheltuieli, dacă i s-ar fi permis. Dar mama ei respingea orice sugestie timidă și Valancy nici nu a mai insistat – Valancy nu insistă niciodată. Îi era teamă de insistențe. Mama ei nu admitea opoziție și apoi, Doamna Stirling ar fi stat îmbufnată, cu aerul unei ducese insultate, zile întregi, dacă s-ar fi simțit jignită.

Singurul lucru care o mulțumea pe Valancy în camera ei era faptul că putea sta acolo singură, noaptea, ca să plângă, nestingherită. Dar, până la urmă, ce contează cât de urâtă este o cameră pe care o folosești doar pentru dormit și îmbrăcat? Oricum, Valancy nu avea voie să stea singură în camera ei, din alte motive. Conform opiniilor Doamnei Frederick Stirling și ale verișoarei Stickles, oamenii vor să

stea singuri, din motive sinistre. Dar camera ei, din Castelul Albastru, era tot ceea ce o cameră ar trebui să fie.

Valancy, cea atât de supusă și umilă în viața reală, nu putea fi oprită de nimeni să aibă o viață splendidă, în visurile ei. Nimeni din neamul Stirling, ori dintre rudele mai îndepărtate nu putea suspecta așa ceva, cel puțin, nu mama sau verișoara ei. Ele nu au știut niciodată că Valancy avea, de fapt, două case – cutia din cărămidă, roșie și urâtă, de pe strada Elm și, apoi, Castelul Albastru, din Spania. Valancy își trăia viața ideală în Castelul Albastru, de când își putea ea aminti. Era încă o copilă, când castelul a început s-o bântuie. De fiecare dată când închidea ochii, îl vedea perfect, cu turnurile și steagurile lui fluturând, înconjurat de cedrii ce îmbrăcau încântător muntele înălțat spre un cer limpede și necunoscut. Totul era minunat de frumos în acest castel! Bijuteriile, demne de regine; rochii din clar de lună și din jăratec; canapele împodobite cu trandafiri și aur; trepte de marmură, largi, împrejmuite de ghivece superbe, de culoare albă, și fete îmbrăcate în cețuri, care urcau și coborau; curți împrejmuite cu stâlpi de marmură, cu fântâni strălucitoare și privighetori cântând printre arbuști de mirt; saloane îmbrăcate în oglinzi care reflectau cavaleri frumoși și doamne splendide – ea însăși fiind cea mai frumoasă dintre toate, pentru a cărei privire orice bărbat și-ar fi dat viața. Singurul sprijin, în rutina plicticoasă a zilelor, era nădejdea de a visa în timpul nopții. Cei mai mulți dintre membrii familiei Stirling, dacă nu toți, ar fi murit

de groază, dacă ar fi știut jumătate din lucrurile pe care Valancy le făcea în Castelul ei Albastru. În primul rând, faptul că avea câțiva iubiți, acolo. Ah, evident, doar câte unul deodată. S-a căsătorit, în capela cea mare a castelului, cu cel care a curtat-o cu toată înflăcărea tipică a cavalerilor și a cucerit-o, după o lungă perioadă de devotament și multe dovezi de curaj cavaleresc. Când avea 12 ani, acest iubit era un tânăr cu bucle aurii și ochii de un albastru ceresc. La 15 ani, a devenit înalt și palid, cu părul negru, dar, neapărat, frumos. Când a împlinit 20, cavalerul îi era ascetic, visător, spiritual. La 25, avea o bărbie bine conturată, ușor întunecată, și un chip puternic și aspru, mai degrabă decât frumos. Valancy nu îmbătrânea, în Castelul Albastru. Nu a trecut niciodată de 25 de ani, acolo. În ultimul timp, eroul ei avea părul brun-roșiatic, un zâmbet enigmatic și un trecut misterios. Nu pretendem că Valancy își omora iubiții, pe măsură ce înainta în vârstă. Unul, pur și simplu, se pierdea în ceață, altul apărea la orizont. Din acest punct de vedere, lucrurile sunt foarte simple în Castelul Albastru.

În acea dimineață a destinului ei, însă, Valancy nu a găsit cheia Castelului Albastru. Realitatea o apăsa prea tare, lătrând la picioarele ei, ca un câțel înnebunit. Avea 29 de ani, era singură, nedorită și prost văzută – singura fată ștearsă, dintr-un neam frumos, o fată fără trecut și fără viitor. Atât cât putea privi înapoi, viața era mohorâtă și fără culoare, cu nicio nuanță de purpuriu, cu nicio pată

de culoare în ea. Atât cât putea privi în viitor, părea că are să fie, cu siguranță, la fel, ca o frunză solitară atârând de o creangă, în așteptarea iernii. Momentul în care o femeie realizează că nu are pentru ce să trăiască – nici dragoste, nici datorie, nici scop, nici speranță – o face să guste amărăciunea morții.

„Și trebuie să continui să trăiesc, pentru că nu mă pot opri. Este posibil să trăiesc și 80 de ani“, gândea Valancy, aproape cuprinsă de panică. „Suntem un neam de longevivi. Gândul acesta mă îmbolnăvește“.

Era bucuroasă că plouă. – sau, mai degrabă, avea o satisfacție dureroasă că ploua. Nu avea să mai fie niciun picnic, în acea zi. Picnicul anual, la care Mătușa și Unchiul Wellington – aceasta era ordinea în care erau enumerați, permanent – serbau logodna lor, de acum 30 de ani, devenise, în ultimii ani, un coșmar pentru Valancy. Dintr-o neplăcută potrivire, aceasta aniversare coincidea cu ziua ei de naștere și, după ce trecuse de 25 de ani, nimeni nu o lăsa să uite asta.

Cu toate că ura să meargă la picnic, nu s-a întâmplat niciodată să se împotrivescă în vreun fel. În firea ei, nimic nu părea revoluționar. Și știa exact ce i se va spune, de către fiecare, la picnic. Unchiul Wellington, pe care îl disprețuia, chiar dacă împlinise cel mai înalt țel al familiei Stirling, „căsătoria cu cineva bogat“, ar fi șoptit cu o voce ca un guițat de purcel: „Încă nu te-ai hotărât să te măriți, draga mea?“, izbucnind apoi în mugetul de răs în care își încheia remarcile prostești. Mătușa Wellington, față

de care Valancy nutrea o teamă cumplită, i-ar fi povestit despre noua rochie de muselină a Oliviei și ultima scrisoare admirativă a Ceciliei. Valancy ar trebui să pară încântată și interesată, ca și cum rochia și scrisoarea ar fi fost chiar ale ei, căci altfel Mătușa Wellington s-ar fi simțit jignită. Iar Valancy s-a hotărât, cu mult timp în urmă, ca mai degrabă să îl jignească pe Dumnezeu, decât pe Mătușa Wellington, pentru că Dumnezeu s-ar putea să o ierte, pe câtă vreme Mătușa Wellington nu ar face asta niciodată.

Mătușa Alberta, teribil de grasă, care obișnuia ca orice referire ar fi făcut la soțul ei, să fie făcută cu apelativul *el*, ca și cum era singura făptură bărbătească din lume, și care nu putea uita niciodată ce mare frumusețe fusese, în tinerețe, ar fi consolată-o pe Valancy cu „nu înțeleg de ce toate fetele de astăzi sunt atât de palide. Când eram eu tânără, chipul meu era roz și diafan. Eram văzută ca cea mai frumoasă fată din Canada, draga mea“.

Poate că Unchiul Herbert nu ar fi spus nimic – sau poate că ar fi spus „cât de grasuță te-ai făcut, Doss!“ Și toată lumea ar fi izbucnit într-un hohot grozav, cu gândul la micuța și sfrijita Doss, devenită grasuță.

Chipeșul și solemnul unchi James, pe care Valancy nu îl plăcea, dar pe care, totuși, îl respecta, pentru faima sa de om inteligent și bine văzut de către neamul Stirling, ar fi remarcat, sarcastic: „Presupun că ești ocupată cu trusoul de nuntă, zilele astea?“ Iar Unchiul Benjamin ar fi făcut unul din abominabilele sale jocuri de cuvinte, printre chicotele șuierătoare, căruia tot singur i-ar fi dat și răspunsul: „Care

e diferența dintre Doss și un șoarece? Șoricelul dorește să câștige o brânză, iar Doss să câștige un soț“.

Valancy l-a auzit spunând asta de vreo cincizeci de ori și de fiecare dată îi venea să arunce cu ceva după el. Ceea ce, evident, nu a făcut niciodată. În primul rând, pentru că, în neamul Stirling, nu se aruncă cu lucruri; în al doilea rând, Unchiul Benjamin era un văduv bătrân, fără copii, foarte bogat, iar Valancy fusese crescută cu sentimentul de frică și cu un deosebit respect față de banii lui. Dacă l-ar supăra, ar putea să își ia adio de la partea ei de moștenire, în cazul în care ar fi fost cumva inclusă „în cărți“.

Toată viața s-a știut o fată săracă, așa că Valancy nu și-ar fi dorit să fie exclusă din testamentul Unchiului Benjamin. Cunoștea bine amărăciunea și urâtenia sărăciei. Așa că accepta, cu un zâmbet forțat, jocurile de cuvinte ale Unchiului Benjamin.

Mătușa Isabela, neplăcută ca vântul ce bate dinspre răsărit, ar fi criticat-o și ea, în vreun fel. Valancy nu putea acum anticipa cum, deoarece Mătușa Isabela nu repeta niciodată o critică – întotdeauna găsea un alt mod de a te înghionti.

Mătușa Isabela era mândră de faptul că spunea mereu ce gândește, dar nu îi plăcea la fel de mult, atunci când și alții spuneau ce gândeau despre ea. Numai Valancy nu spunea niciodată ce gândea.

Verișoara Georgiana – care purta numele stră-străbunicii, cea care fusese botezată după Regele George al IV-lea – ar fi enumerat, cu adâncă tristețe, numele

rudelor și prietenilor care muriseră, de la ultima întâlnire la picnic, și și-ar fi pus întrebarea „care dintre noi va fi următorul?”. Agresiv de pricepută, Mătușa Mildred ar fi vorbit întruna despre soțul ei și minunații ei copii, și asta numai cu Valancy, pentru că nimeni altcineva nu ar fi suportat-o. Din același motiv, verișoara Gladys, o doamnă înaltă, subțire, care se știa cu o dispoziție mai sensibilă, i-ar fi descris în amănunt câtă tortură îi pricinuiesc nevritele ei. Iar Olivia, fiica risipitoare a neamului Stirling, care avea parte de tot ce-i lipsea Valancyei – frumusețe, popularitate, iubire – ar fi făcut paradă de frumusețea ei, etalându-și diamantele primite de la adoratori, sub privirile sale, uimite și invidioase.

Nimic din toate acestea nu se va petrece, astăzi. Și nu va trebui să împacheteze lingurițele de cafea. Căci aceasta era responsabilitatea ei și a verișoarei Stuckles.

În urmă cu șase ani, o linguriță de argint din setul de nuntă primit de Mătușa Wellington, s-a pierdut, iar fantoma acestei lingurițe reapărea, la fiecare sărbătorire familială.

O, da, Valancy știa exact cum ar fi decurs picnicul și binecuvântă din toată inima ploaia care o salvase. Nu va fi picnic, anul acesta. Dacă Mătușa Wellington nu putea sărbători, în ziua consacrată, nu va mai sărbători deloc. Slavă Domnului, pentru toate acestea!

De vreme ce nu urma niciun picnic, Valancy își spuse că, în cazul în care ploaia se va opri, după amiază, se va duce la bibliotecă să mai împrumute o carte a lui John Foster. Valancy nu avea voie să citească romane, dar

cărțile lui John Foster nu erau romane. Erau „cărți despre natură”, cum i-a spus bibliotecara, Doamnei Frederik Stirling – „tot ce se poate spune despre păduri și păsări și gândaci și altele asemenea, știți”. Ca urmare, lui Valancy i s-a dat voie să le citească, deși cu oarecare rezerve, întrucât era evident că lectura îi făcea prea mare plăcere. E permis, chiar lăudabil, să citești pentru a-ți lărgi cunoștințele, atât generale cât și religioase, dar să citești din plăcere este periculos. Valancy nu știa dacă cunoștințele ei se lărgiseră sau nu; dar avea vagul simțământ că, dacă ar fi întâlnit cărțile lui John Foster cu mai mulți ani în urmă, viața ei ar fi putut fi puțin mai diferită. Păreau să-i licărească sclipiri dintr-o lume în care ar fi putut intra și ea, deși ușa, acum, era pentru totdeauna închisă.

În biblioteca de la Deerwood, cărțile lui John Foster poposiseră doar de un an, deși bibliotecara i-a spus că autorul este celebru de mai mult timp.

— Unde locuiește? a întrebat Valancy.

— Nimeni nu știe. Din cărțile lui, rezultă că e canadian, dar nu putem avea mai multe informații. Editorii lui nu suflă o vorbă. Foarte probabil, numele de John Foster este un pseudonim. Cărțile lui sunt atât de populare, încât nu le putem avea disponibile, cu toate că eu nu prea înțeleg de ce se dă lumea în vânt după ele.

— Eu le găsesc minunate, răspunse Valancy, timid.

— Ah, da? răspunse domnișoara Clarkon zâmbind, cu un evident aer superior, care despuie de orice valoare opinia lui Valancy. În ceea ce mă privește, nu pot spune că